



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4101-022-02/2014
P/14/058

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/058 – Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontrolerzy 1. Jerzy Kuzyniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91245 z dnia 21 października 2014 r.

(Dowód: akta kontroli str. 1-2)

2. Karol Gromotka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91248 z dnia 21 października 2014 r.

(Dowód: akta kontroli str. 3-4)

Jednostka kontrolowana Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, ul. Piotra Skargi 2¹

Kierownik jednostki kontrolowanej Elwira Jutrowska, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy².

(Dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie związanym z zamykaniem i wstrzymywaniem eksploatacji składowisk odpadów niespełniających wymagań prawa, nadzorem nad prowadzeniem rekultywacji i monitoringu zamkniętych składowisk oraz monitorowaniem wpływu niezamkniętych składowisk na ludzi i środowisko.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W kontrolowanym okresie⁴ w ramach nadzoru nad prawidłowością prowadzenia rekultywacji i monitoringu Inspektorat przeprowadzał kontrole składowisk niespełniających wymagań prawa. Kontrole obejmowały m.in. realizację harmonogramu działań związanych z rekultywacją i analizę wyników monitoringu. Przeprowadzono analizę parametrów pochodzących z monitoringu składowisk, o których mowa w odpowiednich rozporządzeniach Ministra Środowiska⁵.

Z uwagi na brak środków finansowych Inspektorat nie przeprowadzał własnych badań i pomiarów w celu zweryfikowania parametrów otrzymywanych od podmiotów zarządzających składowiskami.

¹ Dalej: „Inspektorat”.

² Dalej: „Wojewódzki Inspektor”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Od 1 stycznia 2010 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 28 stycznia 2015 r.

⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitorowania składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858 ze zm.), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. U. z 2013 r., poz. 523).

NIK zwraca uwagę na brak, w siedmiu przypadkach, działań egzekwujących od podmiotów zarządzających składowiskami wyników monitoringu składowisk i usuwania nieprawidłowości wynikających z tego monitoringu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i realizacja działań związanych z zamykaniem i wstrzymywaniem eksploatacji składowisk odpadów niespełniających wymagań prawa.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W Inspektoracie zadania związane z kontrolą składowisk, w tym w związku z ich zamykaniem, wstrzymywaniem ich działalności lub korzystaniem z takich obiektów przypisano Wydziałowi Inspekcji Inspektoratu oraz Działom Inspekcji w Delegaturach Inspektoratu w Toruniu i we Włocławku. W poszczególnych komórkach organizacyjnych zadania te przydzielone zostały konkretnym osobom poprzez ich wpisanie do zakresu obowiązków.

(Dowód: akta kontroli str. 3, 8-10, 35-54)

1.2. Inspektorat wiedzę o funkcjonujących w województwie składowiskach odpadów, które pomimo niespełniania wymogów prawa nie zostały zamknięte, pozyskiwał w ramach przeprowadzanych kontroli oraz prowadzonej wśród zarządzających składowiskami corocznej (w pierwszym kwartale) ankietyzacji, a także z korespondencji pochodzącej z organów ochrony środowiska. Inspektorat uzyskał w 2008 r. dostęp do bazy danych o odpadach, prowadzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu⁶. Weryfikacja pozyskanych danych o funkcjonujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego składowiskach następowała w toku kontroli prowadzonych przez Inspektorat. W Inspektoracie raz w roku (w terminie do końca kwietnia) aktualizowana była baza zawierająca dane o składowiskach odpadów. Wykazy składowisk odpadów na terenie województwa, które pomimo niespełniania wymogów prawa nie zostały zamknięte do 31 grudnia 2009 r., aktualizowano na polecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska⁷ i przesyłano do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie⁸.

(Dowód: akta kontroli str. 55-65, 520-526)

Według informacji posiadanych przez WIOŚ⁹ w dniu 1 stycznia 2010 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego było 39¹⁰ składowisk odpadów niespełniających wymogów prawa, które pomimo tego faktu nie zostały zamknięte¹¹. Składowiska te były gminnymi składowiskami w rozumieniu załącznika XII pkt 13 lit. B ppkt 3 do Traktatu Akcesyjnego¹². Inspektorat wskazywał następujące przyczyny ich niezamknięcia:

⁶ Dalej: „Urząd Marszałkowski”.

⁷ Dalej: „Główny Inspektor”.

⁸ Dalej: „GIOŚ”.

⁹ Wg danych GIOŚ takich składowisk było 40, w tym 39 znajdujących się w ewidencji Inspektoratu oraz składowisko w Górnym Grupie, gm. Dragacz spełniające w dniu 31 grudnia 2009 r. wymogi formalne i techniczne oraz posiadające ważne pozwolenie zintegrowane.

¹⁰ Do czasu zakończenia kontroli NIK właściwe organy wydały prawomocne decyzje zezwalające na ich zamknięcie, z tego: w 2010 r. – 14 (Srebnica, Łysin, Zrazim, Rogowo, Magdalenka, Załachowo, Kurowo Kolonia, Grodzień, Przydatki Gołaszewskie, Lipno ul. Wyszyńskiego, Skępe, Szczepanki, Miesiączkowo, Boguszewo, w 2011 r. – 5 (Sierosławek, Trzemiętówko, Rudaw, Jerzyce, Broniewek), w 2012 r. – 9 (Sucharzewo, Komórk, Gostycyn, Bysławek, Lnianek-Mszano, Rosochatka, Bierzgowo, Rembiocha, Świecie nad Osą), w 2013 r. – 10 (Zalesie Królewskie, Bolumin, Wierzchy, Stanomin, Żółędowo, Jaszczółtowo, Karczyn, Łążyn), w 2014 r. – 3 (Jackowo, Kucierz, Niemojowo).

¹¹ Zgodnie z art. 33 ust. 1-4 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zm., dalej: ustawa wprowadzająca ustawę o odpadach), termin zamknięcia składowisk niespełniających wymagań prawnych określono na dzień 31 grudnia 2009 r.

¹² Traktat podpisany w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 r. (Dz. U. L. 236. z 23.09.2003, s 33).

- przyczyny ekonomiczne - wzrost kosztów transportu odpadów po zaprzestaniu eksploatacji składowisk gminnych, brak środków na spełnienie wymogów związanych z zamknięciem (koszty wykonania niezbędnych dokumentacji, ekspertyz, prac rekultywacyjnych);
- brak uchylecia przez organ do tego uprawniony (starosta) decyzji zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów poprzez składowanie, w związku z czym 15¹³ składowisk, które powinny zaprzestać eksploatacji do 31 grudnia 2009 r., po tej dacie posiadało decyzje zezwalające na prowadzenie działalności.

(Dowód: akta kontroli str. 57-62; 1000-1029)

W przypadku jednego składowiska odpadów¹⁴ właściwy organ (starosta) w wydanej decyzji nie zobligował zarządzającego składowiskiem do przedłożenia przeglądu ekologicznego, do czego zobowiązywał art. 33 ust. 1 ustawy wprowadzającej ustawę o odpadach. Dla 30 składowisk właściwe organy (starostowie) nie wydały decyzji w sprawie ich dostosowania do wymogów przepisów ustawy o odpadach¹⁵. W pozostałych przypadkach stosowne decyzje zostały wydane.

(Dowód: akta kontroli str. 58-65, 527-533)

1.3. W okresie od początku 2010 r. do uprawomocnienia się właściwych decyzji o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowisk, Inspektorat przeprowadził 54 kontrole istniejących składowisk odpadów niespełniających wymagań prawa, które mimo tego faktu nie zostały zamknięte. W wyżej wymienionym okresie Inspektorat skontrolował 34 (spośród 39 takich składowisk, tj. 87,2%), z tego dwukrotnie skontrolowano 15 składowisk, trzykrotnie i czterokrotnie jedno składowisko. Pięciu składowisk w tym okresie nie skontrolowano¹⁶.

Kontrole w 25 przypadkach przeprowadzono z inicjatywy Inspektoratu, w 2 przypadkach w ramach cykli kontrolnych GIOŚ, w 27 przypadkach na wniosek organu właściwego do zamknięcia składowiska.

Ustalenia każdej kontroli dokumentowane były w protokołach kontroli. W 40 przypadkach kontrole wykazały nieprawidłowości na 30 składowiskach (88,2% z 34 skontrolowanych składowisk).

(Dowód: akta kontroli str. 71-74, 77-80, 83-86, 95-101, 107-114, 122-124, 132-139, 156-163, 167-172, 181-183, 189-195, 205-208, 211-213, 219-225, 231-234, 244-248, 256-260, 273-276, 283-287, 305-312, 315-320, 326-329, 343-346, 356-358, 366-368, 374-379, 385-387, 400-402, 408-410, 419-422, 431-434, 437, 440-445, 454-468, 471-478, 482-497, 501-509, 514-517, 578-581, 594-596, 599-603, 679-683, 701-704, 724-732; 762-765, 774-778)

Kontrole przeprowadzane przez Inspektorat ujawniły nieprawidłowości, w tym: brak decyzji zezwalającej na unieszkodliwianie odpadów (4 przypadki), prowadzenie monitoringu składowiska niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowiska¹⁷ i niezgodnie z instrukcją eksploatacji składowiska (15 przypadków), niewyposażenie składowiska zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych

¹³ Składowiska nie spełniające wymagań prawnych, które nie zostały zamknięte do 31 grudnia 2009 r. i posiadały po tym dniu w obrocie prawnym decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów poprzez składowanie to Sucharzewo, Komórsk, Gostycyn, Bysławek, Lnianek-Mszano, Rosochatka, Zalesie Królewskie, Wierzchy, Stanomin, Żołędowo, Jaszczółtowo, Karczyn, Trzemiątówko, Kucierz, Niemojowo.

¹⁴ Składowisko odpadów w miejscowości Huta Chojno.

¹⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 Nr. 185, poz. 1243 ze zm.), dalej „ustawa o odpadach z 2001 r.”. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013, poz. 21 ze zm.), dalej „ustawa o odpadach z 2012 r.”.

¹⁶ Składowiska w Gostycynie, Srebnicy, Grodzeniu, Lipnie ul. Wyszyńskiego, Jerzycach poddano były kontroli w II połowie 2009 r., tj. przed wydaniem decyzji o ich zamknięciu. Decyzje te wydano do 18 sierpnia 2010 r.

¹⁷ Dz. U. z 2002 r. Nr 220, poz. 1858 ze zm.

wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów¹⁸ (10 przypadków).

(Dowód: akta kontroli str. 73-74; 85-86; 97; 100-101; 109; 124; 134; 138; 162-163; 169; 172; 275; 194; 207-208; 213; 221; 234; 247; 260; 275; 286; 307; 328; 387; 402; 421; 442; 473; 477; 494-495; 507; 580; 595-596; 602; 683; 732)

W 17 przypadkach przeprowadzonych kontroli Wojewódzki Inspektor wydał zarządzenie pokontrolne¹⁹, z tego w 6 przypadkach wskazał w zarządzeniu na potrzebę zamknięcia następujących składowisk: w Bysławku, w Rosochatce, w Zalesiu Królewskim, w Jaszczółtowie, w Magdalence i w Świeciu nad Osą.

(Dowód: akta kontroli str. 91, 92, 104-106, 117-121, 128-130, 140, 141, 164-166, 173, 174, 261-272, 424-428, 438-439, 527-533, 539-550, 569-570, 597-598, 684-685)

W okresie objętym kontrolą NIK, Wojewódzki Inspektor:

- wydał jedną decyzję o wstrzymaniu korzystania ze składowiska odpadów, na podstawie art. 33 ust 7 ustawy wprowadzającej ustawę o odpadach²⁰;
- wszczął dwa postępowania administracyjne w trybie art. 79 b ust. 2 pkt 5 ustawy o odpadach z 2001 r., w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w wysokości 10 tys. zł, w związku z prowadzeniem działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów bez wymaganego zezwolenia²¹;
- nie wydawał decyzji o wstrzymaniu użytkowania niezamkniętego składowiska odpadów na podstawie art. 364 i 365 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska²².

(Dowód: akta kontroli str. 75-76; 332-341, 536-546; 738-739)

W przypadkach ujawnienia w toku kontroli wykroczeń przeciw przepisom o ochronie środowiska, zarządzających składowiskami odpadów ukarano 20 mandatami w kwotach od 100 do 500 zł oraz w 14 przypadkach zastosowano pouczenia²³.

(Dowód: akta kontroli str. 74, 80; 86; 97; 101; 110; 139; 169; 195; 259; 287, 307; 402, 442, 478, 496, 508)

Inspektorat przekazywał właściwym starostom i Marszałkowi informacje o podejmowanych działaniach w stosunku do zarządzających składowiskami niespełniającymi wymagań prawa, w tym o wydanej decyzji²⁴. Uprawnione organy wykorzystywały te informacje przy wszczynaniu procedur w sprawie zamknięcia składowisk.

(Dowód: akta kontroli str. 76, 88, 118, 140, 209, 226, 365, 395, 397, 407, 418, 429, 439, 470, 570, 697, 733, 744, 747, 754, 771, 779-804)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹⁸ Dz. U. z 2003 r. Nr 61, poz. 549 ze zm.

¹⁹ Zarządzenie pokontrolne wydano po kontroli następujących składowisk odpadów: Komórk, Bysławek, Rosochatka, Zalesie Królewskie, Wierzchy, Jaszczółtowo, Magdalenska, Bierzgowo, Łążyn – dwukrotnie, Rembiocha, Świecie nad Osą, Kuczer, Niemojewe – dwukrotnie, Przydatki Golaszewskie, Skępe.

²⁰ Dotyczy składowiska w Sucharzewie. Decyzję wydano w związku z brakiem pozwolenia na wytworzenie odpadów. Decyzja uprawomocniła się 5 maja 2011 r.

²¹ Dotyczy dwóch składowisk na terenie gm. Brodnica i Łubianka. Jedno z nich, wszczęte w listopadzie 2010 r., na skutek odwołań wnoszonych przez Gminę Łubianka do dnia zakończenia kontroli NIK nie zostało zakończone.

²² Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.

²³ Pouczenia w trybie art. 41 ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 ze zm.).

²⁴ Starosta Mogileński wszczął postępowanie i wyraził zgodę na zamknięcie składowiska w Sucharzewie.

2. Realizacja działań w zakresie zapewnienia nadzoru nad prawidłowością prowadzenia rekultywacji i monitoringu zamkniętych składowisk oraz wpływu niezamkniętych składowisk, niespełniających wymagań prawa, na ludzi i środowisko.

Opis stanu faktycznego

2.1. Inspektorat nadzorował 47 składowisk odpadów zamkniętych z powodu niespełniania wymogów prawa, w tym 33 było w fazie rekultywacji i 14 w fazie monitoringu poeksploatacyjnego.

(Dowód: akta kontroli str. 964-975)

2.2. Składowiska odpadów (zamknięte i niezamknięte) kontrolowano w badanym okresie od jednego do czterech razy. Ogółem przeprowadzono 72 kontrole²⁵, w tym 32 kontrole planowe; 35 kontroli na wniosek Marszałka lub właściwego starosty przed wydaniem decyzji o zamknięciu składowiska; trzy kontrole na wniosek GIOŚ i dwie kontrole interwencyjne.

W badanym okresie Inspektorat nie skontrolował ośmiu zamkniętych składowisk (17,0%)²⁶. Składowiska te były kontrolowane w 2009 r. w ramach postępowania w sprawie ich zamknięcia.

(Dowód: akta kontroli str. 959-983)

Kontrole obejmowały m.in. realizację harmonogramu działań związanych z rekultywacją składowiska oraz analizę bieżących wyników monitoringu składowiska. Ustalenia każdej kontroli dokumentowano protokołem kontroli. W ich wyniku Inspektorat zastosował sankcje, o których mowa w pkt. 1.3 niniejszego Wystąpienia pokontrolnego. W wyniku przeprowadzonych kontroli składowisk (zamkniętych i niezamkniętych) Inspektorat sporządził 29 wystąpień do Marszałka lub właściwego starosty, udzielił 14 pouczeń, nałożył 20 mandatów, wydał dwie decyzje o karze pieniężnej oraz wszczął jedno postępowanie w sprawie wstrzymania korzystania ze składowiska odpadów.

(Dowód: akta kontroli str. 962-983)

2.3. W latach 2010-2014 Inspektorat systematycznie analizował parametry składowisk odpadów poprzez analizę wyników monitoringu składowiska przedkładanych przez zarządzających tymi instalacjami. Przeprowadzanie tych analiz dokumentowano w formie notatki, protokołu w systemie ISWK²⁷, zapisów w protokole z kontroli podmiotu zarządzającego lub adnotacji w informatycznej bazie składowisk odpadów.

Analiza wyników monitoringu wykazała szereg nieprawidłowości polegających na: braku badań poszczególnych parametrów, badaniu wód podziemnych w dwóch zamiast w trzech piezometrach, przeprowadzaniu badań w cyklach kwartalnych zamiast comiesięcznych, braku przedłożenia lub nieterminowym przekazywaniu WIOŚ wyników monitoringu.

(Dowód: akta kontroli str. 984-988)

W sprawie podejmowanych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, Wojewódzki Inspektor podała, że podmioty wykonujące nieprawidłowo badania monitoringowe składowisk były sukcesywnie poddawane kontroli Inspektoratu. Z uwagi na ograniczenia kadrowe oraz liczne inne obowiązki

²⁵ W tym 54 kontrole przed zamknięciem składowisk, o których mowa w pkt. 1.3 niniejszego Wystąpienia pokontrolnego.

²⁶ Dotyczy składowisk w: Gostycynie; Srebrnicy; Płomianach; Grodzieńcu; Lipnie (ul. Dobrzyńska); Borucinie; Tłuchowie i Teodorowie.

²⁷ Informatyczny System Wspierania Kontroli

kontrolne nie ma możliwości, aby w planie kontroli uwzględnić wszystkie podmioty, które dopuściły się nieprawidłowości.

(Dowód: akta kontroli str. 990-999)

W okresie objętym kontrolą 19 zarządzających składowiskami odpadów (40,4%) nie przekazało Inspektoratowi wyników monitoringu składowiska. Wobec 12 podmiotów podjęto działania, polegające na monitowaniu telefonicznym i pocztą elektroniczną²⁸ lub przeprowadzając kontrole. Skutkiem tych działań 4 zarządzających wyniki doszła po terminie. W przypadku siedmiu zarządzających składowiskami, żadnych działań nie podjęto. Z tej liczby cztery podmioty wymagane badania doszły po terminie z własnej inicjatywy.

(Dowód: akta kontroli str. 959-963; 989 -999)

W jednym przypadku zarządzający składowiskiem odpadów (wobec obowiązków wynikających z decyzji starosty dotyczącej wykonywania prac rekultywacyjnych i wykonywania badań monitoringowych) poinformował Inspektorat o nieprzystąpieniu do jego rekultywacji z uwagi na brak środków finansowych. W następstwie przeprowadzono kontrolę, w wyniku której zarządzającego ukarano mandatem oraz wystąpiono do Starosty Lipnowskiego z informacją o niewykonywaniu prac rekultywacyjnych i badań monitoringowych określonych w decyzji.

(Dowód: akta kontroli str. 959-963; 969-983; 989)

2.4. Nie było w kontrolowanym okresie przypadków, aby zarządzający składowiskiem informowali Inspektorat o zmianie parametrów na składowiskach odpadów, wskazujących na możliwość wystąpienia lub powstania zagrożeń dla środowiska.

(Dowód: akta kontroli str. 962-983)

Kontrola NIK wykazała, że nadzór nad prawidłowością prowadzenia rekultywacji i monitoringu składowisk polegał na analizowaniu badań monitoringowych, dokumentowaniu stwierdzanych nieprawidłowości i działaniach mających na celu ich wyeliminowanie, ujmowaniu podmiotów zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w planach kontroli, sprawdzaniu w toku kontroli czy rekultywacja oraz badania monitoringowe realizowane są zgodnie z przepisami prawa.

(Dowód: akta kontroli str. 518-519; 963-983)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Inspektorat w siedmiu przypadkach nie podjął działań w zakresie egzekwowania od zarządzających składowiskami niespełniającymi wymagań prawa obowiązku wynikającego art. 59 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpadach z 2001 r. lub art. 124 ust. 5 ustawy o odpadach z 2012 r.²⁹, polegającego na terminowym przekazaniu Inspektoratowi wyników monitoringu składowisk.

(Dowód: akta kontroli str. 989; 990-999)

Wojewódzki Inspektor podała, że WIOŚ podejmował działania przypominające o obowiązkach w zakresie monitoringu składowisk, jak monity telefoniczne oraz poprzez pocztę elektroniczną i kontrole. Brak działań wynikał z dużej ilości innych obowiązków, przewidzianych do realizacji w pierwszej kolejności (obowiązki ustawowe, polecenia

²⁸ W przypadku braku badań za 2012 r. i 2013 r. e-mail z 4 kwietnia 2014 r., w pozostałych sześciu przypadkach braku badań za 2013 r. e-maile z 17 czerwca 2014 r.

²⁹ Zgodnie art. 59 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpadach z 2001 r. lub art. 124 ust. 5 ustawy o odpadach z 2012 r. zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany przekazywać wyniki monitoringu składowiska odpadów wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego po zakończeniu roku, którego te wyniki dotyczą.

Głównego Inspektora, priorytety działań przyjęte do realizacji, interwencje) oraz ograniczeń kadrowych. Ponadto wskazała, iż czterokrotnie, bezskutecznie występowała do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o przyznanie środków na zatrudnienie trzech nowych pracowników w związku z nałożeniem na Inspektorat dodatkowych obowiązków z zakresu m.in. nadzoru nad składowiskami odpadów.

(Dowód: akta kontroli str. 959-963, 989-999, 1030-1038)

Skutkiem tego zaniechania był brak pełnej wiedzy o składowiskach, które mogą stanowić zagrożenie dla środowiska i ludzi.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W ramach kontroli składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych Inspektorat nie przeprowadzał badań i pomiarów.

Wojewódzki Inspektor podała, że przeprowadzanie tego typu badań i pomiarów składowisk odpadów należy do obowiązków zarządzającego składowiskiem. Inspekcja Ochrony Środowiska nie posiada środków na ich prowadzenie.

(Dowód: akta kontroli str. 959-975)

Brak weryfikacji badań monitoringowych sprzyja wystąpieniu ryzyka otrzymania nierzetelnych danych o sytuacji na składowiskach.

2. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na wysoką skalę zjawiska nieprzekazywania wyników monitoringu składowisk lub ich nieterminowego przekazywania. W ocenie Izby brak pełnej wiedzy w zakresie parametrów występujących na niektórych składowiskach lub jej nieterminowe pozyskiwanie stwarza istotne zagrożenie niewykrycia ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko, a także zdrowie i życie ludzi. Stąd, w ocenie NIK, niezbędne są ze strony Inspektoratu intensywne działania dyscyplinujące w celu terminowego pozyskiwania wyników monitoringu składowisk.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o podejmowanie skutecznych działań egzekwujących od podmiotów zarządzających składowiskami, będącymi w fazie rekultywacji i monitoringu kompletnych wyników badań monitoringowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

³⁰ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia lutego 2015 r.

Kontroler/Kontrolerzy
Jerzy Kuzyniak
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Karol Gromotka
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
podpis